

Rob Koops

Met tekeningen van Maruga Koops

OERBLOED

De Leugenvanger

HarperCollins

Voor het papieren boek is papier gebruikt dat onafhankelijk is gecertificeerd door FSC® om verantwoord bosbeheer te waarborgen.
Kijk voor meer informatie op www.harpercollins.co.uk/green.

HarperCollins is een imprint van Uitgeverij HarperCollins Holland, Amsterdam.

Copyright © 2025 Rob Koops
Omslagontwerp: Maruga Koops
Omslagillustraties: © Maruga Koops
Illustraties binnenwerk: © Maruga Koops
Zetwerk: Mat-Zet B.V.
Druk: ScandBook UAB, Lithuania, met gebruik van 100% groene stroom

ISBN 978 94 027 1779 2
ISBN 978 94 027 7511 2 (e-book)
NUR 283 & 284
Eerste druk augustus 2025

Volg Rob Koops op Instagram: [schrijverrobkoops](https://www.instagram.com/schrijverrobkoops)

HarperCollins Holland is een divisie van Harlequin Enterprises ULC.
® en ™ zijn handelsmerken die eigendom zijn van en gebruikt worden door de eigenaar van het handelsmerk en/of de licentienemer. Handelsmerken met ® zijn geregistreerd bij het United States Patent & Trademark Office en/of in andere landen.

www.harpercollins.nl

Elk ongeoorloofd gebruik van deze publicatie om generatieve kunstmatige-intelligentietechnologieën (AI-technologieën) te trainen is uitdrukkelijk verboden. De exclusieve rechten van de auteur en uitgever worden hierbij niet beperkt.

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Het e-book is beveiligd met zichtbare en onzichtbare watermerken en mag niet worden gekopieerd en/of verspreid.

Alle in dit verhaal voorkomende personen zijn ontleend aan de fantasie van de schrijver. Elke gelijkenis met bestaande personen berust op toeval.

Handel is handel

‘Zweer dat je het boek in de Bittere Zee gooit!’

Finn-Krepzer

Koopman Madokke kon zijn ogen niet geloven. Vijf gouden zaffijnen lagen te glimmen in zijn hand. Vijf munten! Dat was verschrikkelijk veel geld om een stoffig boek te laten verdwijnen.

‘Zweer dat je het boek in de Bittere Zee gooit!’ beval Finn-Krepzer. De raadgever van de koning zag er bleek uit en had bloeddorlopen ogen. ‘Ik heb de kracht niet meer om het te doen. Jij moet het doen, zweer het!’

‘Ja, ja, rustig maar,’ zei Madokke, ‘ik zweer het.’

‘Ik waarschuw je. Dit boek is vervloekt, het moet van de aardbodem verdwijnen. Voor altijd en eeuwig! Heb je dat begrepen?’

Madokke had daarop vlug zijn erewoord gegeven. De koopman vroeg zich niet af waarom de raadgever juist hem had uitgekozen. Handel is handel, en lastige vragen stellen leidt tot problemen, zo had hij geleerd.

De volgende dag was Madokke met het boek op pad gegaan naar de zuidkust van Norgië. De munten had hij in de zoom van zijn versleten mantel genaaid, waar ze veilig zaten opgeborgen. Onderweg droomde hij van een nieuwe toekomst. Van de munten kon hij een houten huisje in een dorp kopen. Hij zou zijn zware bestaan als wandelende koopman eindelijk kunnen opgeven. Nooit meer zeulen met de rieten mand vol spullen op zijn rug. Nooit meer door weer en wind over eindeloze zandpaden hoeven slenteren. Madokke grinnikte. *Finn-Krepzer was gek geworden, hoe kon een boek nou vervloekt zijn?*

Toch knaagde er iets aan hem. Madokke was koopman genoeg om te beseffen dat dit geen gewoon boek kon zijn. Er zat niet voor

niets zo'n belachelijk slot omheen. Vijf gouden munten om een oud boek in zee te gooien? *Dit zaakje stinkt als een ongewassen sok*, dacht Madokke. Hoe langer hij erover nadacht, hoe meer hij beseftte dat dit boek weleens véél meer waard zou kunnen zijn dan vijf gouden zaffijnen.

Toen Madokke een paar dagen later in een dorp hoorde dat Finn-Krepzer spoorloos verdwenen was, vond de koopman dat hij zich niet meer aan zijn erewoord hoefde te houden. 'Ik ga het boek niet in zee gooien maar verkopen,' sprak hij met zichzelf af. 'Handel is handel. Ik moet alleen nog de juiste koper vinden.'

Dagenlang zocht hij naar de juiste koper en in de havenstad Heldenheim was het geluk met hem. Daar liep hij een boekenjager tegen het lijf. Boekenjagers waren altijd op zoek naar zeldzame en kostbare boeken die ze daarna voor veel geld doorverkochten aan de rijken.

De ogen van de boekenjager werden groot toen ze het boek met het slot erom zag en ze hapte even naar adem.

Hebbes, dacht Madokke tevreden.

Gretig beloofde de boekenjager dat ze de volgende dag zou terugkomen om hem maar liefst twintig gouden zaffijnen te betalen.

'Dertig!' flapte Madokke eruit. 'Ik wil er dertig voor hebben.'

Tot zijn verbazing zei ze zonder aarzeling 'Afgesproken!' en ze schudde hem snel de hand.

Madokke had er meteen spijt van dat hij niet veertig had geroepen. Maar goed, vijfendertig gouden zaffijnen in totaal voor een boek was beslist geen slechte handel.

'Overnacht in De Vrolycke Ezel. Dat is de beste herberg van Heldenheim,' raadde de boekenjager hem aan. 'Neem de grootste kamer aan de voorkant, daar heb je prachtig uitzicht over de haven. Ik kom je morgenvroeg opzoeken in de herberg, uiteraard met het afgesproken geldbedrag.' De boekenjager verdween daarna vliegensvlug in een steegje.

Fluitend liep Madokke door de straten van Heldenheim. Onderweg schonk hij zijn rieten mand met handelsspullen aan een arme sloeber. De dolblij man vloog hem vol ongeloof om de hals. Madokke wenste hem goede handel toe en ging op zoek naar een kleerma-

ker voor nieuwe kleding. Uiteraard gemaakt van de duurste stoffen. Hij deed een kleine aanbetaling en zou de rest voldoen als hij de spullen kwam ophalen. Daarna ging Madokke op zoek naar de herberg. In de haven vond hij het gebouw met het uithangbord, waarop een grijnzende ezel stond afgebeeld. Daar nam hij, zoals de boekenjager had gezegd, de allergrootste kamer aan de voorkant van de herberg. De kamer was verre van goedkoop. Wat maakte het uit? Hij was steenrijk.

De boekenjager had niets te veel gezegd. Het uitzicht over de haven was schitterend. Al die pakhuizen, de schepen, de mensen die druk heen en weer liepen. Met op de achtergrond het diepblauwe water van de Bittere Zee. Madokke gaf zichzelf een schouderklop. ‘Goed dat je het boek niet in zee hebt gegooid.’

Die avond trakteerde hij zichzelf op de duurste gerechten die op de kaart stonden en spoelde ze weg met de beste wijn. Tot slot gaf hij een rondje aan alle aanwezigen in de herberg en liep onder luid gejuich naar boven naar zijn slaapkamer. Hij zou morgenvroeg wel een gouden munt uit de zoom snijden om de torenhoge rekening te betalen.

Madokke sloot de deur achter zich en zette er voor de zekerheid nog een stoel tegenaan. De luiken voor het raam deed hij goed dicht. Je wist maar nooit. Moe maar voldaan liet hij zich op het bed vallen en zonk weg in het matras vol ganzendons. Dit was wel wat anders dan het stekelige stro waar hij normaal gesproken onderweg op sliep. Beneden klonk het gezellige geroezemoes uit de gelagkamer. Tevre- den staarde hij naar de rijkversierde houten balken boven hem.

Dankzij zijn handelsgeest zag zijn bestaan er veel rooskleuriger uit. Hij hoefde geen genoeg meer te nemen met een houten huisje in een dorpje. Nu kon hij een stenen huis kopen in Heldenheim. Dan nog hield hij geld over voor prachtige kleren, een koets en een stel bedienden. Hij zou de rest van zijn leven een gerespecteerde stadskoopman zijn. En dat allemaal door een boek. Hij streek met zijn vingers over de leren kaft. Een aangename rilling kroop over zijn rug. Er ging een geheimzinnig gevoel uit van het boek. Met het boek in zijn armen geklemd viel Madokke in een diepe slaap vol toekomst- dromen.

De volgende ochtend werd Madokke wakker van een frisse wind. Moeizaam deed hij zijn ogen open. Tussen zijn wimpers door zag hij hoe het raam wagenwijd openstond.

Ik had de luiken gisteravond toch dichtgedaan, dacht hij gapend.

Hij zag hoe één luik nog maar aan één scharnier bungelde. Het andere was volledig verdwenen.

Dit is niet goed, schoot het door hem heen. Helemaal niet goed!

Een golf van misselijkheid borrelde in hem op en de maaltijd van de vorige avond kwam omhoogzetten. Vol afgrijzen merkte de koopman ineens dat hij een kussen in zijn armen vasthield.

Met een kreet liet Madokke het kussen vallen. ‘Mijn boek is gestolen!’

De afschuwelijke waarheid raakte hem als een vuistslag recht in het gezicht. De boekenjager had hem met opzet deze kamer laten huren om hem hier te kunnen bestelen.

Toen zag Madokke dat zijn mantel met de gouden zaffijnen erin ook was verdwenen. Hij greep naar zijn hoofd, terwijl zijn maag zich samentrok. Met een zure straal kwam het peperdure eten van de vorige avond er weer uit.

Finn-Krepzer had gelijk, besepte Madokke.

Dit boek was vervloekt.

Het heden.

Het jaar 754 na de Grote Overwinning.

Het jaar 1584 van de Heilige Tijd.

NORGIE

De Slag bij Weekhout

'Ifzeren Edda had me te kakken gezet.'

Grote Moktar

Obbe geniet met volle teugen. Hij voelt hoe het Zevende Boek zachtjes tegen zijn rug duwt. Het zit weer veilig opgeborgen in de plunjeblikzak. Het is fijn om samen te reizen met Darja, Grote Moktar en Gundahart en niet te vergeten de wolfhonden Bliksa en Dondar. Sinds ze de Poort der Gelukzaligen in Bleydestede achter zich hebben gelaten, is hun tocht zonder problemen verlopen. Het is heerlijk weer en na de barre Fluisterwinter lijkt elke plant, struik en boom zijn best te doen om zo snel mogelijk te bloeien en groeien. Alsof het een wedstrijd is om het meeste zonlicht te krijgen.

Om hen heen klinkt het uitbundige gefluit, gefladder en gezoem van vogels, vlinders en bijen. Allemaal druk om hun verhaal te vertellen. Het gebied ten zuiden van de hoofdstad is wonderschoon en na elke bocht zorgt de natuur voor een nieuwe verrassing. Obbe hoort Darja geregeld vol bewondering zuchten, terwijl Grijs Jippe rustig doorstapt. En Grote Moktar roept van tijd tot tijd 'Glooiende-groene-heuvels-nog-aan-toe!' of varianten daarop.

Ze komen langs watervallen die hun bruisende water van grote hoogte naar beneden storten. Ze trekken door kloven waar de ruwe rotsen vriendelijke gezichten lijken te vormen. Ze zwemmen in beekjes met hagelwitte kiezelstenen en slapen onder de helderste sterren die ze ooit hebben gezien.

Met de Boekenkoets reizen ze weliswaar een stuk langzamer dan alleen met paarden, maar het huis op wielen biedt ook voordelen. Zo hebben ze genoeg eten en drinken bij zich, en zijn er volop boeken om te lezen. En ze hebben een kooi met raven om boodschappen te versturen. Ook Grote Moktar is blij met de Boekenkoets. Niet van-

wege de boeken, maar omdat hij een hele kist met kleding kan meenemen. Elke dag draagt hij iets anders.

Onderweg hebben ze al snel de juiste rolverdeling gevonden. Als het tijd is om te overnachten, gaat Darja de Schaduwsluiper op pad om een geschikte plek te zoeken. Zodra ze die gevonden heeft, gaat Grote Moktar hout verzamelen en Obbe en Gundahart zorgen ondertussen voor het eten.

Zo ook vandaag. Dus tegen het eind van de middag slaan ze hun kamp op op een grasveldje langs de kant van de weg. Bleydestede ligt inmiddels een flink aantal dagen reizen achter hen.

Ze zitten met z'n vieren rondom een vuur naast de Boekenkoets. Gundahart zit op een krukje, haar oude lijf is niet meer in staat om op de grond te zitten.

Ondanks het aangename lenteweer heeft Gundahart het voortdurend koud en ze heeft soms heftige hoestbuien.

Obbe ziet hoe ze zit te rillen. 'Gaaf het?'

'Maak je geen zorgen, jongen,' zegt Gundahart. 'Ik ben alleen wat verkouden.'

Obbe haalt een dikke deken uit de Boekenkoets en slaat die om haar heen.

Dankbaar knikt Gundahart naar hem.

Even later genieten ze samen van gegrilde vis met bruine bonenbrij. Bliksa en Dondar liggen tevreden met hun achterwerken naar het vuur, allebei kauwend op een bot. Grijs Jippe en Bulthorn knabbelen verderop uit de haverzak die om hun hoofd hangt.

Darja veegt met de mouw van haar verdwijnmantel haar mond schoon. 'Nu wil ik eindelijk weten hoe het zit met de Slag bij Weekhout!'

'Kak-nog-aan-toe! Je zeurt me al de hele weg de oren van mijn kop over die stomme slag,' Grote Moktar duwt met een tak een stuk hout in het kampvuur goed. Vuurvonkjes dansen in de donkere lucht. 'Het was niks bijzonders. Echt niet. Het is een oersaai verhaal.'

'Zegt de man die barstensvol spannende verhalen zit,' Obbe ziet hoe Darja kuiltjes in haar wangen krijgt.

'Weekhout, Weekhout, Weekhout!' roept Darja.

'Ja, Grote Moktar,' zegt Gundahart met een glimlach. 'Jouw verhaal van die dag heb ik nog nooit gehoord.'

‘Het was gewoon iets tussen IJzeren Edda en mij, niks bijzonders,’ zegt Grote Moktar binnensmonds.

Darja legt haar hand op zijn reuzenarm. ‘Kom, je kunt het.’

Grote Moktar gromt en trekt zijn ooglapje recht. ‘Het was vóór de tijd dat ik de leider was van mijn roversbende.’

Obbe gaat er eens goed voor zitten en stoot Darja aan. ‘Die rovers kennen we maar al te goed, hè.’

‘Stil,’ sist Darja.

‘Lang geleden waren wij als Verschoppelingen al in gevecht met de Zwaardzusters van IJzeren Edda. Zij vocht toen nog zij aan zij met de Wolfmannen.’

‘Ik dacht dat de Wolfmannen aan onze kant stonden,’ zegt Darja.

Grote Moktar steekt zijn neus in de lucht. ‘Dat heb je dan verkeerd gedacht, Wolfmannen vechten aan de kant van wie het meeste geld betaalt.’

Het zijn net rovers, denkt Obbe.

‘Ik heb trouwens een van de leiders van de Wolfmannen nog flink te grazen genomen.’ Grote Moktar maakt het gebaar van een zwaard dat een hand afhakt. ‘Maar goed, ik dwaal af, terug naar IJzeren Edda. Het was een voortdurend kat-en-muisspel. Soms won IJzeren Edda een slag, soms ik. Totdat ik haar en haar belangrijkste Zwaardzusters op een dag in een hinderlaag liet lopen in een nauwe kloof vlak bij de Weekhout Baai.’

‘Vandaar de naam de Slag bij Weekhout!’ roept Darja.

‘Stil!’ roept Obbe dit keer.

Grote Moktar gaat verder. ‘De Zwaardzusters zaten klem als een walnoot in een notenkraker, klaar om gekraakt te worden. IJzeren Edda zag in dat ze geen schijn van kans maakte en dus kwam ze met een witte vlag in de hand naar ons kamp. Ze wilde onderhandelen. Nu ben ik geen bloeddorstig man, dus stemde ik in.’

‘Verstandig,’ mompelt Gundahart.

‘Als dank dat ik wilde praten, schonk IJzeren Edda me een prachtig geborduurde mantel en een gebraden kalkoen gevuld met wilde knoflook, rozemarijn en pruimen omdat ze gehoord had dat ik daar dol op ben.’

Obbe staart naar het bruine visprutje op zijn bord. ‘Dat klinkt lekker.’

‘Dat was het ook. Alles was bijzonder goed gekruid. Ik likte mijn vingers erbij af en de prachtige mantel zat als gegoten. IJzeren Edda nam maar een paar hapjes van de kalkoen. Na het eten bedankte ik haar uitvoerig; de volgende dag zouden we verdergaan met onderhandelen. Maar toen ik wakker werd...’ Grote Moktar schuift ongemakkelijk heen en weer. ‘IJzeren Edda had de mantel ingewreven met jeukpoeder en de kalkoen met spoelpaddenstoel.’

‘Oei,’ zegt Darja. ‘Dat klinkt niet goed.’

Grote Moktar mort wat. ‘Mijn hele huid was vuurrood en mijn darmen stonden op ontploffen. Gek van de jeuk wist ik nog net op tijd de poepton te bereiken, waar ik de rest van de dag heb doorgebracht. Kermend, krabbend en kakkend.’

Obbe zet zijn bord met bruine-bonenbrij aan de kant.

Grote Moktar friemelt wat aan zijn baard alsof het nog steeds jeukt. ‘Ik was de kluts kwijt en totaal niet in staat om mijn leger goed te leiden. Ik gaf verwarrende en tegenstrijdige bevelen. Ik riep maar wat, wilde met rust gelaten worden. Zo ontstond er onduidelijkheid en daar maakte IJzeren Edda handig gebruik van. Ze wist met haar Zwaardzusters uit te breken. Dit werd later bekend als de Slag bij Weekhout. Maar dat is een leugen. Er is nooit een slag geleverd. IJzeren Edda had me te kakken gezet. Letterlijk! Ik schaamde me diep en ben diezelfde avond nog in volle galop naar het noorden gereden, naar Middenstede. Na vele omzwervingen vond ik een verlaten herberg, waar ik een groepje rovers onder mijn hoede nam.’

‘Kak-nog-aan-toe!’ roepen Obbe en Darja tegelijk.

‘Ja, kak-nog-aan-toe,’ verzucht Grote Moktar.

Even is alleen het knappen en knetteren van het kampvuur te horen.

‘We maken allemaal weleens een fout,’ zegt Gundahart.

‘Zoals mensen die honingkoeken stelen,’ grapt Obbe.

Grote Moktar kan er niet om lachen. Hij komt overeind en rekt zich uit. ‘Het is tijd om te gaan slapen. Morgen staan we voor dag en dauw op, want we hebben nog een lange weg te gaan naar de Boekenburcht.’

Zoete leugens en kwade leugens

‘Ik stam af van de reuzen en die hebben weinig slaap nodig.’

Grote Moktar

Obbe helpt Gundahart van haar kruk af en houdt haar hand vast als ze het trapje van de Boekenkoets opklimt. Als oudste van hen mag zij in de bedstede slapen.

Hij voelt een steek door zijn hart gaan als hij ziet hoe ze trede voor trede omhooggaat. Het zijn maar vier treden, maar het lijkt alsof ze de Witte Toren aan het beklimmen is. Na twee treden moet ze even op adem komen voordat ze verder kan.

De verkoudheid heeft haar goed te pakken, denkt Obbe. Hij gaat op de huiden in zijn tent liggen. Hij heeft geen deken nodig, de pij met de zilveren veer is warm zat. De tijd dat hij onder een stapel dierenhuiden sliep en het nog steeds ijskoud had is voorbij. Hij legt zijn hoofd op de plunjezak en ruikt de geruststellende geur van het oude perkament door de stof. ‘Ik ben blij dat wij allebei Bleydestede heelhuids zijn ontvlucht,’ fluistert Obbe tegen het Zevende Boek. Dan schiet het hem te binnen dat het Zevende Boek geen kaft meer heeft. ‘Nou ja, bijna heelhuids.’

Obbe duwt het tentdoek opzij en staart omhoog. Boven hem twinkelen de sterren als diamanten zachtjes in de donkere lucht, ze doen allemaal hun best om de aandacht te trekken.

De tent van Grote Moktar staat verderop. Hij zit voorovergebogen voor de tentopening met zijn ogen dicht. ‘Wakkerslapen’, zo noemt hij dat. Wegdommelen, maar meteen klaarwakker zijn als hij onraad ruikt. Zo zit hij de hele nacht op wacht. ‘Ik stam af van de reuzen en die hebben weinig slaap nodig,’ had hij uitgelegd.

Dondar ligt te waken voor het trappetje van de Boekenkoets.

Bliksa ligt pal voor Obbes tent. Ze kijkt hem even aan met haar donkere ogen. Niemand kan ongemerkt langs Grote Moktar en de wolfwaakhonden sluipen om het Zevende Boek te pakken.

‘Ben je nog wakker?’ roept Obbe zachtjes naar de tent van Darja naast hem.

Er klinkt wat gestommel, dan gaat haar tentflap opzij. ‘Nee, ik slaap al.’

Obbe grinnikt. ‘Heb jij ook zoveel zin om de Boekenburcht te zien?’

‘Ja!’ zegt Darja. ‘Dan kan ik je vriend Thorwald vragen of al jouw stoere verhalen waargebeurd zijn.’

‘Ik lieg nooit,’ zegt Obbe.

‘Dát is een leugen,’ zegt Darja.

‘Iedereen liegt weleens,’ geeft Obbe toe.

Een stel vogels schiet door de donkere lucht, happend naar kleine beestjes.

Darja schraapt haar keel. ‘Het spijt me dat ik je aantekeningen niet terug heb kunnen halen.’

Obbe klopt op de plunjezak. ‘Ik heb het Zevende Boek, dat is het belangrijkste.’

‘Gelukkig,’ zegt Darja.

‘Daarnaast kan ik als rechterhand van de wijsgeleerde alle boeken lezen die ik maar wil. Wacht maar tot je de gangen vol boeken in de Boekenburcht ziet. Dan snap je wat ik bedoel.’

Darja staart in de verte. ‘Waar zouden Bar Melo Bar en Rafenna zijn gebleven?’

‘Maak je niet druk over hen, ze zijn naar Oudgrauwland gevlucht en zitten in Zultebalg rauwe uien te eten.’

Darja giechelt. ‘Obertus uit Labbe, ik ga slapen. Welterusten.’

‘Welterusten.’ Obbe staart naar de sterrenhemel hoog boven hem. Natuurlijk baalt hij dat de aantekeningen zijn gestolen en dat Darja ze niet heeft teruggevonden. Maar hij wil het schuldgevoel van Darja niet groter maken dan het al is, dus heeft hij gelogen.

Het was een zoete leugen. Wijsgeleerde Gundahart had hem eens uitgelegd dat je twee soorten leugens hebt. Zoete leugens gebruik je omdat je om iemand geeft. Het zijn kleine leugens om iemand te

beschermen of te helpen. Het zijn de kwade leugens waar je voor moet oppassen! Die zijn levensgevaarlijk, die zijn verzonnen uit woe-de of uit wraak. Kwade leugens zijn bedoeld om dingen te verbergen, de ander pijn te doen of om er zelf beter van te worden.

Obbe zucht. Hij heeft nog lang niet alle raadsels opgelost. De dreigende voorspellingen van het Zevende Boek, die als een donkere wolk hoog boven hem hangen, zijn er nog steeds. *Wat nou als ik het helemaal mis heb met die Grote Veranderingen, die Grote Rampen? Wat als het allemaal een dwaalspoor is van Grima Mortha?*

In Labbe is hij opgevoed met de wijsheid: 'Doe als de rest, dat is het best.' Dat zijn wijze woorden. Maar als Raadselbreker moet hij juist niet doen als de rest. Hij moet zélf nadenken, zélf keuzes maken. Dat is knap ingewikkeld. Daarom wil hij zo snel mogelijk terug naar de Boekenburcht en op zoek gaan naar antwoorden op al zijn vragen.

Hoog in de lucht ziet hij een vallende ster. Hij voelt een warme gloed door zijn lijf stromen. Een vallende ster is een knipoog van Stoer Egga, het teken dat ze over je waakt.

Obbe slaat het tentdoek dicht, draait zich op zijn zij en sluit zijn ogen. Hij ziet Bar Melo Bar voor zich achter een bord met rauwe uien in Zultebalg.